

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

PREDMET KRALJEVIĆ GUDELJ I DRUGI protiv HRVATSKE

(Zahtjevi br. 42411/16 i dva druga zahtjeva)

PRESUDA

STRASBOURG

10. lipnja 2021.

Ova je presuda konačna, no može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Kraljević Gudelj protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u odboru u sastavu:

Krzysztof Wojtyczek, *predsjednik*,

Erik Wennerström,

Ioannis Ktistakis, *suci*,

i Liv Tigerstedt, *zamjenica tajnika Odjela*,

uzimajući u obzir:

tri zahtjeva (br. 42411/16, 51412/16 i 52016/16) protiv Republike Hrvatske koje je troje hrvatskih državljana, gđa Marina Kraljević Gudelj, g. Krešimir Kašinec i g. Slavko Vukšić („podnositelji zahtjeva”) podnijelo Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”) na datume navedene u prilogu;

odluku da se Vladu Republike Hrvatske („Vlada”) obavijesti o prigovorima na temelju članka 6. stavka 1. i stavka 3. točke (c) Konvencije, a da se ostatak zahtjeva br. 42411/16 i 51412/16 odbaci kao nedopušten;

očitovanja stranaka;

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 18. svibnja 2021. godine,

donosi sljedeću presudu koja je usvojena na navedeni datum:

UVOD

1. Predmet se odnosi na prigovore podnositelja zahtjeva, na temelju članka 6. stavka 1. i stavka 3. točke (c) Konvencije, da im u kaznenim postupcima koji su se vodili protiv njih nije bila pružena mogućnost prisustvovati sjednicama žalbenog vijeća (prva podnositeljica zahtjeva i treći podnositelj zahtjeva) i da je načelo jednakosti stranaka u postupku bilo povrijeđeno jer podnesak Državnog odvjetništva nije bio dostavljen obrani (drugi podnositelj zahtjeva).

ČINJENICE

2. Popis podnositelja zahtjeva naveden je u prilogu.

3. Vladu je zastupala njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik.

4. Činjenično stanje predmeta, kako su ga iznijele stranke, može se sažeti kako slijedi.

I. KRALJEVIĆ GUDELJ PROTIV HRVATSKE, ZAHTJEV BR. 42411/16

5. Dana 29. srpnja 2013. protiv prve podnositeljice zahtjeva podignuta je optužnica pred Općinskim kaznenim sudom u Zagrebu zbog krivotvorenja javne isprave.

6. Dana 21. ožujka 2014. Općinski kazneni sud u Zagrebu proglasio je prvu podnositeljicu zahtjeva krivom za djelo koje joj je stavljeno na teret te

joj je izrekao kaznu zatvora u trajanju od jedne godine, koju je zamijenio radom za opće dobro.

7. U svibnju 2014. prva podnositeljica zahtjeva podnijela je Županijskom sudu u Zagrebu žalbu protiv presude Općinskog kaznenog suda u Zagrebu, osporavajući činjenične i pravne osnove svoje osude i kazne i prigovarajući brojnim materijalnim i postupovnim nedostacima u suđenju i presudi. Zatražila je i da njezin odvjetnik bude pozvan prisustvovati sjednici žalbenog vijeća.

8. I Općinsko državno odvjetništvo u Zagrebu, nadležno tijelo kaznenog progona pred Općinskim kaznenim sudom u Zagrebu, podnijelo je žalbu protiv kazne izrečene prvoj podnositeljici zahtjeva.

9. Dana 18. ožujka 2015. Županijski sud u Slavonskom Brodu, Stalna služba u Požegi, kojem je predmet u međuvremenu ustupljen, održao je sjednicu, a da nije o tome obavijestio prvu podnositeljicu zahtjeva ni njezina odvjetnika. Istoga je dana odbio obje žalbe kao neosnovane i potvrdio je prvostupanjsku presudu. Nije pružio obrazloženje o tome zašto prva podnositeljica zahtjeva ni njezin odvjetnik nisu bili pozvani prisustvovati sjednici.

10. Dana 8. svibnja 2015. prva podnositeljica zahtjeva podnijela je ustavnu tužbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske tvrdeći, *inter alia*, da njoj i njezinu odvjetniku nije bila pružena mogućnost prisustvovati sjednici žalbenog vijeća.

11. Dana 14. siječnja 2016. Ustavni je sud proglasio ustavnu tužbu prve podnositeljice zahtjeva nedopuštenom kao očigledno neosnovanom.

12. Punomoćnik prve podnositeljice zahtjeva obaviješten je o rješenju Ustavnog suda 27. siječnja 2016. godine.

II. KAŠINEC PROTIV HRVATSKE, ZAHTJEV BR. 51412/16

13. Dana 28. ožujka 2007. protiv drugog podnositelja zahtjeva podignuta je optužnica pred Općinskim kaznenim sudom u Zagrebu zbog bludne radnje prema djetetu.

14. Dana 23. ožujka 2009. Općinski kazneni sud u Zagrebu proglasio je drugog podnositelja zahtjeva krivim za djelo koje mu je stavljeno na teret te mu je izrekao kaznu zatvora u trajanju od devet mjeseci. Izrečena je i sigurnosna mjera obveznog psihijatrijskog liječenja. Dodatna je optužba odbijena.

15. Dana 6. kolovoza 2009. drugi podnositelj zahtjeva podnio je žalbu Županijskom sudu u Zagrebu navodeći brojne materijalne i postupovne nedostatke u postupku i presudi.

16. Tijekom žalbenog postupka spis je dostavljen Županijskom državnom odvjetništvu u Zagrebu, koje je Županijskom sudu u Zagrebu dostavilo obrazloženo mišljenje pozivajući na odbijanje žalbe. To mišljenje nije dostavljeno podnositelju žalbe.

17. Dana 22. ožujka 2011. Županijski sud u Zagrebu održao je sjednicu u nazočnosti drugog podnositelja zahtjeva, njegova odvjetnika i zamjenika Županijskog državnog odvjetnika u Zagrebu. Tijekom sjednice zamjenik Županijskog državnog odvjetnika u Zagrebu potvrdio je svoje obrazloženo mišljenje. Odvjetnik drugog podnositelja zahtjeva ponovio je tvrdnje navedene u žalbi. Stranke su izjavile da nemaju primjedbi na način provođenja sjednice ni sadržaj službenog zapisnika.

18. Istog dana Županijski sud u Zagrebu djelomično je usvojio žalbu drugog podnositelja zahtjeva; tako je

(a) u izrečenu kaznu zatvora uračunao vrijeme lišenja slobode prije suđenja; i

(b) odredio trajanje sigurnosne mjere obveznog psihijatrijskog liječenja. Odbio je ostatak žalbe drugog podnositelja zahtjeva potvrdivši prvostupanjsku presudu.

19. Dana 14. lipnja 2011. drugi podnositelj zahtjeva podnio je ustavnu tužbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske prigovarajući, *inter alia*, da tijekom žalbenog postupka mišljenje Županijskog državnog odvjetništva u Zagrebu nije bilo dostavljeno njemu ni njegovu odvjetniku.

20. Dana 19. svibnja 2016. Ustavni sud odbio je ustavnu tužbu drugog podnositelja zahtjeva kao neosnovanu presudivši da predmetno mišljenje nije takve naravi da bi se presuda mogla samo na njemu temeljiti. Stoga je zaključio da propust Županijskog suda u Zagrebu da dostavi mišljenje Županijskog državnog odvjetništva u Zagrebu podnositelju žalbe nije predstavljao povredu ustavnih prava drugog podnositelja zahtjeva.

21. Punomoćnik drugog podnositelja zahtjeva obaviješten je o odluci Ustavnog suda 1. lipnja 2016. godine.

III. VUKŠIĆ PROTIV HRVATSKE, ZAHTJEV BR. 52016/16

22. Dana 30. lipnja 2009. protiv trećeg podnositelja zahtjeva i njegova trgovačkog društva podignuta je optužnica pred Općinskim sudom u Našicama zbog protupravne eksploatacije rudnog blaga.

23. Nakon što je žalbeni sud u dva navrata vratio predmet na ponovno ispitivanje, dana 24. listopada 2014. Općinski sud u Našicama proglasio je trećeg podnositelja zahtjeva krivim za djelo koje mu je stavljeno na teret te mu je izrekao kaznu zatvora u trajanju od šest mjeseci uz primjenu uvjetne osude od dvije godine.

24. U studenome 2014. godine treći podnositelj zahtjeva podnio je žalbu protiv svoje osude i kazne navodeći niz materijalnih i postupovnih nedostataka. Zatražio je i da njegov odvjetnik bude pozvan prisustvovati sjednici žalbenog vijeća. I Općinsko državno odvjetništvo u Našicama, nadležno tijelo kaznenog progona pred Općinskim sudom u Našicama, podnijelo je žalbu protiv kazne izrečene trećem podnositelju zahtjeva.

25. Dana 22. siječnja 2015. Županijski sud u Osijeku održao je nejavnu sjednicu, utvrdivši da nisu ispunjene zakonske pretpostavke za održavanje javne sjednice (vidi stavak 29. ove presude). Istog dana Županijski sud u Osijeku donio je presudu kojom je potvrdio osudu trećeg podnositelja zahtjeva i povećao mu kaznu na kaznu zatvora u trajanju od deset mjeseci uz primjenu uvjetne osude od tri godine. Ocijenio je da razina štete uzrokovane državi počinjenjem kaznenog djela te odlučnost i ustrajnost trećeg podnositelja zahtjeva u ponavljanju kaznenog djela opravdavaju izricanje strože kazne.

26. Dana 3. ožujka 2015. treći podnositelj zahtjeva podnio je ustavnu tužbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske, prigovarajući, *inter alia*, da njemu i njegovu odvjetniku nije bila pružena mogućnost prisustvovati sjednici žalbenog vijeća.

27. Dana 9. ožujka 2016. Ustavni sud odbio je ustavnu tužbu trećeg podnositelja zahtjeva utvrdivši da ga žalbeni sud nije bio obvezan pozvati da prisustvuje predmetnoj sjednici, budući da je prema njemu primijenjena uvjetna osuda. Podnositeljev punomoćnik obaviješten je o odluci 18. ožujka 2016. godine.

MJERODAVNI PRAVNI OKVIR

28. Člankom 278. stavkom 3. Kaznenog zakona (Narodne novine br. 125/11, s daljnjim izmjenama i dopunama) bila je propisana kazna zatvora od šest mjeseci do pet godina za krivotvorenje javne isprave. Člankom 211. stavkom 1. bila je propisana kazna zatvora do tri godine za protupravnu eksploataciju rudnog blaga.

29. Mjerodavno domaće pravo na snazi u relevantno vrijeme, a koje se odnosi na nazočnost obrane u kaznenom postupku na sjednici žalbenog vijeća i dostavljanje toj stranci obrazloženog mišljenja Državnog odvjetništva podnesenog u tijeku žalbenog postupka, izloženo je u predmetu *Romić i drugi protiv Hrvatske*, br. 22238/13 i šest drugih predmeta, stavci 65. – 68., 14. svibnja 2020., s ondje citiranim daljnjim referencama.

PRAVO

I. SPAJANJE ZAHTJEVA

30. Uzimajući u obzir sličan predmet spora svih triju zahtjeva, Sud smatra prikladnim ispitati ih zajedno u jednoj presudi.

II. NAVODNA POVREDA ČLANKA 6. STAVKA 1. I STAVKA 3. TOČKE (c) KONVENCIJE

31. Podnositelji zahtjeva prigovorili su da nisu imali pošteno suđenje. Konkretno su naveli:

(i) da su sjednice žalbenog vijeća bile održane u njihovoj odsutnosti (prva podnositeljica zahtjeva i treći podnositelj zahtjeva); i

(i) da je načelo jednakosti stranaka u postupku bilo povrijeđeno jer podnesak Državnog odvjetništva nikada nije bio dostavljen obrani (drugi podnositelj zahtjeva).

32. Podnositelji zahtjeva pozvali su se na članak 6. stavak 1. i stavak 3. točku (c) Konvencije, koji u mjerodavnim dijelovima glasi kako slijedi:

„1. ... u slučaju podizanja optužnice za kazneno djelo protiv njega... svatko ima pravo da zakonom ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično... ispita njegov slučaj. ...

3. Svatko optužen za kazneno djelo ima najmanje sljedeća prava:

...

c) da se brani sam ili uz branitelja po vlastitom izboru, a ako nema dovoljno sredstava platiti branitelja, ima pravo na besplatnog branitelja, kad to nalažu interesi pravde;

...”

A. Odsutnost prve podnositeljice zahtjeva i trećeg podnositelja zahtjeva sa sjednice žalbenog vijeća

1. Dopuštenost

33. Sud primjećuje da ovi prigovori nisu ni očigledno neosnovani u smislu članka 35. stavka 3. točke (a) i stavka 4. Konvencije ni nedopušteni po bilo kojoj drugoj osnovi. Stoga se moraju proglasiti dopuštenima.

2. Osnovanost

(a) Tvrdnje stranaka

34. Prva podnositeljica zahtjeva ustvrdila je da je njezino prisustvo na sjednici žalbenog vijeća bilo potrebno za razjašnjenje stvari. Ustvrdila je i da bi osobno iznošenje žalbenih razloga pred žalbenim sudom imalo snažniji utjecaj od pukog iznošenja tih razloga u pisanom obliku. Treći podnositelj zahtjeva tvrdio je da je trebao biti pozvan prisustvovati sjednici žalbenog vijeća jer je sud ispitivao osnovanost predmeta i u pogledu činjeničnih pitanja i u pogledu pravnih pitanja te mu je i povećao kaznu.

35. Vlada je tvrdila da, na temelju mjerodavnog domaćeg prava i prakse u situacijama kao što je situacija prve podnositeljice zahtjeva i trećeg podnositelja zahtjeva, u kojima je okrivljeniku bio određen rad za opće dobro ili mu je bila izrečena kazna zatvora uz primjenu uvjetne osude, žalbeni sud

ima diskrecijsko pravo odlučiti je li svrhovito omogućiti tom okrivljeniku da prisustvuje sjednici žalbenog vijeća. Žalbeni sudovi ispravno su smatrali da nije bilo razloga da prva podnositeljica i treći podnositelj prisustvuju sjednicama. To je stoga što su prva podnositeljica i treći podnositelj bili saslušani tijekom suđenja i bila im je pružena mogućnost djelotvorno sudjelovati u prvostupanjskom postupku. Vlada je ustvrdila i da odsutnost prve podnositeljice sa sjednice žalbenog vijeća nije utjecala na poštenost kaznenog postupka protiv nje s obzirom na to da ni tužiteljstvo nije bilo pozvano prisustvovati sjednici i s obzirom na to da nadležno državno odvjetništvo nije dostavilo obrazloženo mišljenje o osnovanosti predmeta. Kad je riječ o trećem podnositelju, Vlada je navela da mu je bila pružena ista mogućnost kao i protivnoj stranci da iznese svoje tvrdnje u žalbenom postupku. Vlada je naglasila da uopće nije zatražio da bude osobno pozvan na sjednicu žalbenog vijeća, već je samo zatražio da njegov odvjetnik prisustvuje sjednici. Vlada je tvrdila i da je žalbeni sud povećao kaznu u predmetu trećeg podnositelja zahtjeva iz razloga koji se odnose na težinu djela i podnositeljevu ustrajnost u ponavljanju kaznenog djela, a ne iz razloga koji se odnose na njegovu osobnost i karakter.

(b) Ocjena Suda

36. Sud napominje da je u više navrata utvrđivao povrede članka 6. stavka 1. i stavka 3. točke (c) Konvencije zbog neomogućavanja podnositeljima da prisustvuju sjednicama žalbenog vijeća u kaznenim postupcima protiv njih (vidi *Zahirović protiv Hrvatske*, br. 58590/11, stavci 54. – 64., 25. travnja 2013.; *Lonić protiv Hrvatske*, br. 8067/12, stavci 90. – 102., 4. prosinca 2014.; *Arps protiv Hrvatske*, br. 23444/12, stavci 24. – 29., 25. listopada 2016.; *Bosak i drugi protiv Hrvatske*, br. 40429/14 i tri druga predmeta, stavci 105. – 109., 6. lipnja 2019.; i, među najnovijim izvorima prava, *Romić i drugi protiv Hrvatske*, br. 22238/13 i šest drugih predmeta, stavci 99. – 103., 14. svibnja 2020.).

37. Sud napominje da je izmjenama i dopunama mjerodavnog domaćeg zakona uklonjeno ishodište povreda utvrđenih u tim predmetima (vidi stavak 29. ove presude). Međutim, u postupcima kojima prigovara prva podnositeljica zahtjeva i treći podnositelj zahtjeva još uvijek su se primjenjivali prethodno zakonodavstvo i praksa (vidi stavke 9. i 25. ove presude i usporedi gore citirani predmet *Romić i drugi*, stavak 102.).

38. U predmetima *Zahirović* (gore citiran, stavci 58. – 64.) i *Lonić* (gore citiran, stavci 94. – 102.) Sud je presudio da, kada je žalbeni sud pozvan potpuno ocijeniti krivnju ili nevinost osobe u pogledu optužbi za koje je osuđena s obzirom ne samo na tvrdnje koje je okrivljenik iznio pred raspravnim sudom već i na žalbene razloge koji se odnose na navodne propuste raspravnog suda da utvrdi sve bitne činjenice i ispravno primijeni mjerodavna materijalna i postupovna pravila, onda je, kao stvar poštenosti, nazočnost te osobe na sjednici žalbenog vijeća potrebna.

39. Kad je riječ o tvrdnji Vlade da su u slučajevima u kojima je određen rad za opće dobro ili u kojima je primijenjena uvjetna osuda žalbeni sudovi imali diskrecijsko pravo odlučiti je li nazočnost osobe na sjednici žalbenog vijeća svrhovita, Sud napominje da je već odbio sličan prigovor u predmetu *Arps* (gore citiran, stavci 23. i 28.). Sud ne vidi razlog za odstupanje od tog utvrđenja u ovom predmetu.

40. Nadalje, u predmetu *Lonić* (gore citiran, stavak 100.) Sud je smatrao da je nebitno što je žalbu protiv prvostupanjske presude podnio samo podnositelj zahtjeva jer to nije utjecalo na temeljno pitanje postavljeno drugostupanjskom sudu, odnosno je li podnositelj zahtjeva kriv ili nevin, za čiji je odgovor bila potrebna nazočnost podnositelja na sjednici žalbenog vijeća kako bi se osiguralo pošteno suđenje. Iz istog razloga Sud odbija tvrdnju Vlade u ovom predmetu da, s obzirom na činjenicu da ni tužiteljstvo nije bilo pozvano i nije podnijelo nikakve dodatne podneske u žalbenom postupku, nepozivanje prve podnositeljice zahtjeva da prisustvuje sjednici žalbenog vijeća nije utjecalo na poštenost kaznenog postupka (vidi stavak 35. ove presude).

41. Konačno, Sud primjećuje da su se predmeti prve podnositeljice zahtjeva i trećeg podnositelja zahtjeva odnosili na kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora do pet godina (vidi stavak 28. ove presude). S obzirom na to da prvostupanjski sud nije izrekao kaznu zatvora (vidi stavke 6. i 23. ove presude), prema domaćem zakonu koji se primjenjivao u relevantno vrijeme žalbeni sudovi ne bi pozvali prvu podnositeljicu i trećeg podnositelja da prisustvuju sjednicama žalbenog vijeća čak i da su to zatražili (vidi gore citirani predmet *Romić i drugi*, stavci 67. i 68., i usporedi gore citirani predmet *Arps*, stavci 8., 9. i 15.). Nadalje, ništa u spisu ne dovodi do zaključka da je nepozivanje prve podnositeljice i trećeg podnositelja da prisustvuju sjednicama žalbenog vijeća bilo motivirano činjenicom da nisu zatražili da osobno prisustvuju sjednici (vidi stavke 9. i 25. ove presude). U tim okolnostima, Sud utvrđuje da se prvoj podnositeljici i trećem podnositelju ne može predbaciti činjenica da nisu zatražili da prisustvuju sjednicama.

42. Prema tome, imajući u vidu navedena razmatranja i svoju sudsku praksu citiranu u stavku 36. ove presude, Sud utvrđuje da je došlo do povrede članka 6. stavka 1. i stavka 3. točke (c) Konvencije u odnosu na prvu podnositeljicu zahtjeva i trećeg podnositelja zahtjeva.

B. Navodna povreda načela jednakosti stranaka u postupku u pogledu nedostavljanja mišljenja Državnog odvjetništva drugom podnositelju zahtjeva

1. Dopuštenost

43. Sud primjećuje da ovaj prigovor nije ni očigledno neosnovan u smislu članka 35. stavka 3. točke (a) i stavka 4. Konvencije ni nedopušten po bilo kojoj drugoj osnovi. Stoga se mora proglasiti dopuštenim.

2. Osnovanost

(a) Tvrdnje stranaka

44. Drugi podnositelj zahtjeva tvrdio je da podnesak nadležnog državnog odvjetništva u kaznenom postupku protiv njega nikada nije bio dostavljen obrani.

45. Vlada je prvo tvrdila da je obrana bila svjesna postojanja podneska tužiteljstva jer su drugi podnositelj zahtjeva i njegov odvjetnik saznali za njegovo postojanje na sjednici žalbenog vijeća kojoj su prisustvovali. Stoga su mogli zatražiti da se mišljenje pročita tijekom sjednice ili zatražiti odgodu kako bi imali više vremena da ga pregledaju. Međutim, ništa od toga nisu učinili. Štoviše, nisu iznijeli nikakve primjedbe na način provođenja sjednice ni sadržaj službenog zapisnika sa sjednice.

46. Vlada je nadalje objasnila da je mišljenje Županijskog državnog odvjetništva u Zagrebu sadržavalo samo opće izjave i da nije bilo potkrijepljeno nikakvom analizom bilo činjeničnih bilo pravnih pitanja u predmetu. Nije moglo ni na koji način utjecati na odluku Županijskog suda u Zagrebu. Stoga nije bilo razloga da predmetni podnesak bude dostavljen drugom podnositelju zahtjeva.

47. Konačno, Vlada je istaknula da, budući da tužiteljstvo nije podnijelo žalbu protiv prvostupanjske presude, žalbeni sud nije imao ovlast izreći strožu kaznu drugom podnositelju zahtjeva. U tim okolnostima, nedostavljanje mišljenja Županijskog državnog odvjetništva u Zagrebu obrani nije predstavljalo povredu prava drugog podnositelja zahtjeva na pošteno suđenje.

(b) Ocjena Suda

48. Sud napominje da je u više navrata utvrđivao povrede članka 6. stavka 1. Konvencije zbog nedostavljanja podnesaka nadležnog državnog odvjetništva obrani (vidi gore citirani predmet *Zahirović*, stavci 42. – 50.; gore citirani predmet *Lonić*, stavci 83. – 86.; *Kliba v. Croatia* [Odbor], br. 30375/16, stavci 22. – 28., 18. travnja 2019.; gore citirani predmet *Bosak i drugi*, stavci 91. – 101.; i, među najnovijim izvorima prava, gore citirani predmet *Romić i drugi*, stavci 91. – 95.).

49. Sud napominje da je izmjenama i dopunama mjerodavnog domaćeg zakona uklonjeno ishodište povreda utvrđenih u tim predmetima (vidi stavak 29. ove presude). Međutim, u postupku kojem prigovara drugi podnositelj zahtjeva još uvijek se primjenjivalo prethodno zakonodavstvo i praksa (vidi stavak 16. ove presude i usporedi gore citirani predmet *Romić i drugi*, stavci 93. – 94.).

50. S obzirom na prvu tvrdnju Vlade (vidi stavak 45. ove presude), Sud ponavlja svoje utvrđenje u predmetima *Kliba* (gore citiran, stavak 26.) i *Bosak i drugi* (gore citiran, stavak 100.) da bi, ako bi saznanje da je tužiteljstvo podnijelo očitovanje u potpunosti ovisilo o prisutnosti obrane na

sjednici žalbenog vijeća, to predstavljalo nametanje nerazmjernog tereta dotičnoj osobi i ne bi nužno jamčilo pravu priliku toj osobi da daje primjedbe na to očitovanje. Drugim riječima, ne bi jamčilo bezuvjetno pravo obrane da sazna za podneske tužiteljstva u žalbenom postupku i da se o njima očituje.

51. U pogledu tvrdnje da je mišljenje tužiteljstva sadržavalo samo opće izjave, Sud napominje da je prethodno odbio sličan prigovor Vlade u predmetu *Kliba* (gore citiran, stavak 24; usporedi nasuprot tome predmet *Šimundić protiv Hrvatske* (odl.), br. 22388/16, stavci 20. – 22., 26. ožujka 2019).

52. Prema tome, imajući u vidu svoju sudsku praksu citiranu u stavku 48. ove presude, Sud utvrđuje da je došlo do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije u odnosu na drugog podnositelja zahtjeva.

III. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

53. Člankom 41. Konvencije propisano je:

„Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarnje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci.

A. Šteta

54. Prva podnositeljica zahtjeva potraživala je 38.500,00 eura (EUR) na ime naknade materijalne štete i 13.500,00 eura na ime naknade nematerijalne štete. Drugi i treći podnositelj zahtjeva potraživali su svaki po 2.000,00 eura na ime naknade nematerijalne štete.

55. Vlada je osporila ta potraživanja, smatrajući ih pretjeranima, neosnovanima i nepotkrijepljenima.

56. Sud ne nalazi nikakvu uzročno-posljedičnu vezu između utvrđene povrede i materijalne štete koju je navela prva podnositeljica zahtjeva, stoga odbacuje taj zahtjev. S druge strane, Sud utvrđuje da su podnositelji zahtjeva zasigurno pretrpjeli nematerijalnu štetu koja se ne može nadoknaditi samo utvrđivanjem povrede. Procjenjujući na pravičnoj osnovi, Sud prvoj podnositeljici zahtjeva i drugom i trećem podnositelju zahtjeva dosuđuje svakom po 1.500,00 eura, uvećano za sve poreze koji bi im se mogli zaračunati.

B. Troškovi i izdaci

57. Drugi podnositelj zahtjeva potraživao je i 2.550,00 eura, a treći podnositelj zahtjeva 6.901,25 eura na ime troškova i izdataka nastalih pred domaćim sudovima i pred ovim Sudom. Prva podnositeljica zahtjeva nije podnijela nikakav zahtjev za troškove i izdatke.

58. Vlada je ustvrdila da su zahtjevi za troškove pretjerani i podneseni bez ikakvih dokumenata koji ih potkrepljuju te bi ih stoga trebalo odbaciti.

59. U pogledu troškova i izdataka nastalih pred domaćim sudovima, uzimajući u obzir dokumente u svojem posjedu i svoju sudsku praksu, Sud smatra razumnim dosuditi po 845,00 eura drugom i trećem podnositelju zahtjeva.

60. U pogledu troškova nastalih pred Sudom, uzimajući u obzir dokumente u svojem posjedu i svoju sudsku praksu, Sud smatra razumnim dosuditi iznos od 1.200,00 eura drugom podnositelju zahtjeva i iznos od 2.520,00 eura trećem podnositelju zahtjeva, uvećane za sve poreze koji bi se mogli zaračunati tim podnositeljima.

61. Sud smatra primjerenim da se stopa zatezne kamate temelji na najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke uvećanoj za tri postotna boda.

IZ TIH RAZLOGA SUD JEDNOGLASNO

1. *odlučuje* spojiti zahtjeve;
2. *utvrđuje* da su zahtjevi dopušteni;
3. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 6. stavka 1. i stavka 3. točke (c) Konvencije u odnosu na prvu podnositeljicu zahtjeva i trećeg podnositelja zahtjeva u pogledu njihove odsutnosti sa sjednica žalbenog vijeća;
4. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije u odnosu na drugog podnositelja zahtjeva u pogledu povrede načela jednakosti stranaka u postupku i kontradiktornosti postupka zbog nedostavljanja podneska nadležnog državnog odvjetništva obrani u žalbenom postupku;
5. *presuđuje*
 - (a) da tužena država podnositeljima zahtjeva treba u roku od tri mjeseca isplatiti sljedeće iznose koje je potrebno preračunati u hrvatske kune po tečajnoj stopi važećoj na dan namirenja:
 - (i) po 1.500,00 EUR (tisuću petsto eura) podnositeljici i svakom podnositelju zahtjeva na ime naknade nematerijalne štete, uvećano za sve poreze koji bi se mogli zaračunati;
 - (ii) 2.045,00 EUR (dvije tisuće četrdeset i pet eura) drugom podnositelju zahtjeva i 3.365,00 EUR (tri tisuće tristo šezdeset i pet eura) trećem podnositelju zahtjeva na ime naknade troškova i izdataka, uvećano za sve poreze koji bi im se mogli zaračunati;
 - (b) da se od proteka prethodno navedena tri mjeseca do namirenja plaća obična kamata na navedene iznose koja je jednaka najnižoj kreditnoj

PRESUDA KRALJEVIĆ GUDELJ I DRUGI protiv HRVATSKE

stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda;

6. *odbija* preostali dio zahtjeva podnositelja zahtjeva za pravednom naknadom.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku 10. lipnja 2021. godine u skladu s pravilom 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika Suda.

Liv Tigerstedt
Zamjenica tajnika

Krzysztof Wojtyczek
Predsjednik

PRILOG

Br.	Broj zahtjeva	Podnesen dana	Podnositelj/ica zahtjeva Godina rođenja Prebivalište	Zastupa ga/ju
1	42411/16	14. 7. 2016.	Marina KRALJEVIĆ GUELJ 1973. Split	Nediljko IVANČEVIĆ
2	51412/16	26. 8. 2016.	Krešimir KAŠINEC 1977. Hrvatski Leskovac	Višnja DRENŠKI LASAN
3	52016/16	1. 9. 2016.	Slavko VUKŠIĆ 1949. Našice	Višnja DRENŠKI LASAN

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

ALKEMIST
European Translation Agency
ALKEMIST STUDIO d.o.o.
Miramarska 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72466496524